

10.02.2025

POL-2025-7777

Eduskunnan lakivaliokunta

Lakivaliokunnan lausuntopyyntö 16.1.2025 / HE 204/2024 vp

Keskusrikospoliisin lausunto**Asian tausta**

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt Keskusrikospoliisilta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle aserikoksia koskevan sääntelyn muuttamiseksi.

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi rikoslakia, pakkokeinolakia, rikesakorikkomuksista annettua lakia, ampuma-aselakia ja järjestyslakia. Aserikoksia koskeva rikoslain luku ehdotetaan korvattavaksi uudella luvulla, jossa sääntelyä muutettaisiin monin tavoin.

Ampuma-aseen mukana pitäminen yleisellä paikalla tai kulkuneuvossa ilman oikeutta sellaisen aseiden hallussapitoon lisättäisiin törkeän ampuma-aserikoksen tekotavaksi. Mainitun rikoksen vähimmäisrangaistus korotettaisiin kahdeksi vuodeksi vankeutta.

Uutena rikoksena säädettäisiin rangaistavaksi ampuma-aseen käsittely vakavan rikoksen tekemistä varten, josta tuomittaisiin enintään neljän vuoden vankeusrangaistus. Ampuma-aseen lainaaminen tai luovuttaminen järjestäytyneelle rikollisryhmälle katsottaisiin jatkossa sellaiseksi rikokseksi. Uuden rikoksen selvittämisessä voitaisiin käyttää telekuuntelua.

Eräitä lähinnä hallinnollisten velvoitteiden rikkomisiksi luonnehdittavia tekoja siirrettäisiin ampuma-aserikoksen puolelta lievän ampuma-aserikoksen puolelle. Samalla viimeksi mainittuun rikokseen liitettäisiin vankeusuhka. Teosta voitaisiin jatkossa tuomita sakkoa tai enintään kuusi kuukautta vankeutta.

Vaarallisen esineen hallussapidon enimmäisrangaistus ehdotetaan korotettavaksi kahdeksi vuodeksi vankeutta ja toisen vakavaan vahingoittamiseen soveltuvan esineen tai aineen hallussapidon enimmäisrangaistus ehdotetaan korotettavaksi yhteen vuoteen vankeutta.

Asiantuntijalausunto

Keskusrikospoliisin edustaja on osallistunut mietintöä valmistelleeseen työryhmään, ja Keskusrikospoliisin näkemykset ovat näin ollen tulleet huomioiksi jo mietinnön valmisteluvaiheessa.

Ampuma-aseilla varautumisen on arvioitu lisääntyneen vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden toimijoiden keskuudessa. Järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyviltä henkilöiltä tai heidän lähipiiriin kuuluvilta on aika ajoin takavarikoitu huomattavan suuria asemääriä, joiden joukossa on ollut runsaasti sarjatuliaseita patruunoineen. On myös syytä korostaa, että erilaisilla rikollisryhmillä voi ulkomaisten verkostojensa kautta olla suoria kansainvälisiä yhteyksiä laittomien aseiden salakuljetusorganisaatioihin. Lisäksi uutena ja erittäin vakavana laittoman asekaupan ilmiönä on syytä nostaa esiin 3D-tulostettujen aseiden pimeä verkkokauppa.

Keskusrikospoliisin vuonna 2023 tekemän selvityksen mukaan noin neljännes ampuma-aserikoksista ja sen törkeistä tekemuodoista liittyi vakavaan tai järjestäytyneeseen rikollisuuteen tarkasteluvuosina 2020-2022.

Keskusrikospoliisi pitää hallituksen esityksessä ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja kannatettavina. Ehdotettujen muutosten myötä aserikosten rangaistusasteikot ja tätä kautta myös rikoksista tuomittavat rangaistukset vastaisivat nykyistä paremmin kyseisten rikosten vakavuutta ja moitittavuutta. Uuden rikoksen rangaistavaksi säätämisellä ja ankarampaan rangaistuskäytäntöön johtavilla lainsäädäntömuutoksilla olisi myös ennalta estävää vaikutusta uusien rikosten tekemiseen. Ehdotettuja muutoksia voidaan pitää perusteltuna erityisesti aserikollisuuden yleiskuva ja kehitysnäkymät huomioon ottaen.

Keskusrikospoliisin päällikkö
Poliisineuvos

Robin Lardot

Poliisilakimies

Tommi Reen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 10.02.2025 klo 14:13. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.